

(СВ) Рахунок-фактура, як договір, укладений у спрощений спосіб

Анастасія Маляренко Слідкувати

770

4 Квітня 2020 Питання від читача

— Добрий день! Прохання – надати консультацію. «Чи можна вважати рахунок (рахунок-фактуру) договором, укладеним у спрощений спосіб (ч. 1 ст. 181 ГКУ) та з 19.04.2020 оприлюднити уповноваженій особі звіт про договір щодо закупівлі без використання електронної системи закупівель на підставі рахунка?»

Відповідь експерта

— Добрий день! Традиційно господарські договори укладають у формі єдиного документа під назвою «договір», який сторони підписують та скріплюють своїми печатками. Це і справді найбільш типовий, зручний та надійний спосіб оформлення договірних відносин. На необхідності оформлення господарських договорів саме в такий спосіб наголошено і в законодавстві.

Статтею 181 ГКУ визначено, що господарський договір за загальним правилом викладають у формі єдиного документа, підписаного сторонами та скріпленим печатками. Але, як далі зазначено в тій же статті, «...допускається укладення господарських договорів у спрощений спосіб, тобто шляхом обміну листами, факсограмами, телеграмами, телефонограмами тощо, а також шляхом підтвердження прийняття до виконання замовлень, якщо законом не встановлено спеціальні вимоги до форми та порядку укладення даного виду договорів». Проте в цьому випадкові необхідною умовою укладення таких договорів є фіксація в них узгоджених сторонами істотних умов договору, якими є предмет, ціна та строк його дії (ч. 3 ст. 180 ГК).

Якщо рахунок-фактура містить усі істотні умови договору, то можна вважати, що між сторонами укладено договір у спрощеній формі. Таку позицію, до речі, обстоюють у Постанові ВГСУ від 28.02.2006 № 20-11/274.

Слід наголосити на тому, що рахунок-фактура, який претендує на те, щоб його назвали договором, має бути достатньо інформативним (крім істотних умов, містити й інші важливі умови договору, які, проте, не належать до перших). Усупереч цьому, на практиці в згаданому документі, як спрощеній формі договору, фактично ніколи не зазначають інші важливі для сторін умови угоди, зокрема про відповідальність контрагентів.

Тому при виникненні спірних ситуацій стороні договору буде важко обстоювати свою позицію. Замовників слід потурбуватися й про те, що вже в 19.04.2020 року, нова редакція Закону України «Про публічні закупівлі» вимагатиме обов'язкового оприлюднення звіту про договір про закупівлю, укладений без використання електронної системи закупівель від 1 копійки до 50 тис. грн, та відповідно до ч. 3